

Πλατής - Αναστασιάδης & Συνεργάτες

Η συνεργαζόμενη δικηγορική εταιρία
με την ΕΥ Ελλάδος

Ν. 4961/2022: Το Νέο Εθνικό Νομοθετικό Πλαίσιο για τις Αναδυόμενες Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Ο Ν. 4961/2022 ρυθμίζει την εκμετάλλευση και χρήση μιας βασικής δέσμης σύγχρονων προηγμένων τεχνολογιών με σημαντικό οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο. Δημιουργεί έτσι τους όρους για την ταχεία υιοθέτηση και ανάπτυξη των τεχνολογιών αυτών, με απώτερο στόχο την εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας. Με τον νέο νόμο θεσπίζονται οριζόντιες και τομεακές υποχρεώσεις για φορείς του δημοσίου καθώς και για πρόσωπα και φορείς του ιδιωτικού τομέα, που παράγουν, διανέμουν, εκμεταλλεύονται και κάνουν χρήση προηγμένων τεχνολογιών.

Στις 27 Ιουλίου 2022 δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ ο Νόμος 4961/2022 σχετικά με τις αναδυόμενες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, την ενίσχυση της ψηφιακής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις (146/Α/27-07-2022).

Ο νέος Νόμος θεσπίζει ένα συνεκτικό νομοθετικό πλαίσιο για την τεχνητή νοημοσύνη (ΤΝ), το διαδίκτυο των πραγμάτων (ΔτΠ), την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών με τη χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών (ΣμηΕΑ), τις τεχνολογίες καταμετρημένου καθολικού (ΤΚΚ) και τα έξυπνα συμβόλαια καθώς και τις τρισδιάστατες εκτυπώσεις.

Ο Ν. 4961/2022 θεσπίζει τομεακές υποχρεώσεις για παρόχους προϊόντων και υπηρεσιών που σχετίζονται με την ΤΝ, το ΔτΠ και τα ΣμηΕΑ στις μεταφορές και γενικές ρυθμίσεις για την χρήση της ΤΝ και των τρισδιάστατων εκτυπώσεων, ενώ θέτει τις βάσεις για τη διεξαγωγή συναλλαγών με ΤΚΚ και έξυπνα συμβόλαια.

Οι ρυθμίσεις του νέου Νόμου έχουν αντίκτυπο στον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημόσιου και στους τομείς της τεχνολογίας και της ψηφιακής οικονομίας, ενώ αναπτύσσουν οριζόντιο αποτέλεσμα ως προς την ψηφιοποίηση των συναλλαγών.

1. Σκοπός και Αντικείμενο

Οι ρυθμίσεις του νέου Ν. 4961/2022 αναπτύσσονται σε τέσσερα μέρη, τα οποία αφορούν, μεταξύ άλλων, την ψηφιακή αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης (Μέρος Α') και την αξιοποίηση προηγμένων τεχνολογιών (Μέρος Β').

Ειδικότερα, το Μέρος Α' του Νόμου (άρθρα 1-27) έχει ως σκοπό τη δημιουργία του κατάλληλου θεσμικού υποβάθρου για τη θεμιτή και ασφαλή αξιοποίηση των δυνατοτήτων της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα καθώς και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της δημόσιας διοίκησης απέναντι σε απειλές στον κυβερνοχώρο.

Στο πλαίσιο εξυπηρέτησης του σκοπού αυτού, το Μέρος Α' του Νόμου περιλαμβάνει ρυθμίσεις για (α) την ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης, και (β) την θεσμική ενίσχυση της ασφάλειας πληροφοριών και της προστασίας προσωπικών δεδομένων.

Περαιτέρω, το Μέρος Β' του Νόμου (άρθρα 28-57) έχει ως σκοπό την ορθολογική αξιοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχουν οι προηγμένες τεχνολογίες στο πλαίσιο άσκησης των αρμοδιοτήτων των φορέων του δημόσιου τομέα και στο πλαίσιο λειτουργίας της ιδιωτικής αγοράς, με απώτερο στόχο την εδραίωση του ψηφιακού μετασχηματισμού της χώρας. Στο πλαίσιο εξυπηρέτησης του σκοπού αυτού, το Μέρος Β' του Νόμου περιλαμβάνει ρυθμίσεις για (i) το Διαδίκτυο των Πραγμάτων («ΔτΠ»), (ii) τα Συστήματα μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών («ΣμηΕΑ»), (iii) το καταναμημένο καθολικό, και (iv) την τρισδιάστατη εκτύπωση.

2. Ρυθμίσεις για την Τεχνητή Νοημοσύνη

Σε αναμονή της υιοθέτησης της Πράξης για την Τεχνητή Νοημοσύνη («ΤΝ») από την ΕΕ, ο Ν. 4961/2022 εισάγει ένα εθνικό πλαίσιο για τη ρύθμιση της χρήσης τεχνολογιών ΤΝ στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.

Το εθνικό αυτό νομικό πλαίσιο προβλέπει τις ακόλουθες υποχρεώσεις ανά κατηγορία υπόχρεων φορέων:

Α. Δημόσιοι Φορείς

- ▶ *Πρόβλεψη με Διάταξη Νόμου:* Με εξαίρεση τα Υπουργεία Εθνικής Άμυνας και Προστασίας του Πολίτη, η χρήση συστημάτων ΤΝ επιτρέπεται μόνο εφόσον προβλέπεται από ειδική διάταξη νόμου, που περιλαμβάνει κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των φυσικών ή νομικών προσώπων, που επηρεάζονται από τα συστήματα αυτά.

- ▶ *Αλγοριθμική Εκτίμηση Αντικτύπου:* Πριν τη χρήση συστήματος ΤΝ, πέρα από την εκτέλεση εκτίμησης αντικτύπου του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 («ΓΚΠΔ»), κάθε φορέας έχει την υποχρέωση να εκπονεί και αλγοριθμική εκτίμηση αντικτύπου για την αξιολόγηση των κινδύνων που ενδέχεται να προκύπτουν για τα δικαιώματα, τις ελευθερίες και τα έννομα συμφέροντα των προσώπων, που επηρεάζονται από το σύστημα αυτό. Με Προεδρικό Διάταγμα εξειδικεύονται οι κατάλληλες εγγυήσεις για την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, που επηρεάζονται από τη χρήση συστημάτων ΤΝ.
- ▶ *Διαφάνεια Λειτουργίας:* Κάθε δημόσιος φορέας παρέχει δημόσια πληροφορίες, μεταξύ άλλων, για τον χρόνο έναρξης και τις παραμέτρους λειτουργίας του συστήματος ΤΝ καθώς και για τις αποφάσεις που λαμβάνονται ή υποστηρίζονται μέσω αυτού. Τυχόν καταγγελίες για παραβιάσεις των υποχρεώσεων διαφάνειας εξετάζονται από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας.
- ▶ *Μητρώο Συστημάτων ΤΝ:* Κάθε δημόσιος φορέας τηρεί μητρώο με τα συστήματα ΤΝ που χρησιμοποιεί.

Β. Ιδιωτικοί Φορείς

- ▶ *ΤΝ στο Πλαίσιο της Απασχόλησης:* Πριν από την πρώτη χρήση συστήματος ΤΝ, που επηρεάζει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων σχετικά με τους εργαζομένους ή τους υποψήφιους εργαζομένους και έχει αντίκτυπο στις συνθήκες εργασίας, την επιλογή, την πρόσληψη ή την αξιολόγησή τους, κάθε επιχείρηση παρέχει σχετική πληροφόρηση στον εργαζόμενο. Η σχετική υποχρέωση καταλαμβάνει και τις ψηφιακές πλατφόρμες ως προς τα φυσικά πρόσωπα που συνδέονται μαζί τους με συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας ή ανεξάρτητων υπηρεσιών ή έργου. Για τυχόν παραβίαση αυτής της υποχρέωσης επιβάλλονται κυρώσεις από το Σ.Ε.Π.Ε.
- ▶ *Δεοντολογική Χρήση Δεδομένων:* Κάθε μεσαία ή μεγάλη οντότητα του ιδιωτικού τομέα κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 4308/2014, υιοθετεί πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων, η οποία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα, τις ενέργειες και τις διαδικασίες που εφαρμόζει σε θέματα δεοντολογίας δεδομένων κατά τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης. Επίσης, κάθε τέτοια επιχείρηση, που συντάσσει δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης σύμφωνα με το άρθρο 152 του ν. 4548/2018 (Α' 104), συμπεριλαμβάνει υποχρεωτικά στη δήλωση πληροφορίες για την πολιτική δεοντολογικής χρήσης δεδομένων που εφαρμόζει. Με Κοινή Υπουργική Απόφαση εξειδικεύεται το περιεχόμενο τέτοιων πολιτικών.

► **Μητρώο Συστημάτων ΤΝ:** Κάθε μεσαία ή μεγάλη οντότητα του ιδιωτικού τομέα κατά την έννοια του άρθρου 2 του Ν. 4308/2014 τηρεί μητρώο των συστημάτων ΤΝ, που χρησιμοποιεί.

► **Δημόσιες Συμβάσεις:** Σε κάθε δημόσια σύμβαση με αντικείμενο τον σχεδιασμό ή την ανάπτυξη συστήματος ΤΝ ο ανάδοχος φέρει τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

- (i) να παρέχει στην αναθέτουσα αρχή πληροφορίες αναγκαίες για την εκπλήρωση των απαιτήσεων διαφανούς λειτουργίας του συστήματος,
- (ii) το σύστημα ΤΝ να παραδίδεται με όρους, ώστε η αναθέτουσα αρχή να δύναται να μελετά τον τρόπο λειτουργίας και τις παραμέτρους του, να το βελτιώνει και να δημοσιεύει ή να διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο τις βελτιώσεις αυτές, και
- (iii) να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα για τη συμβατότητα του συστήματος με το νομικό πλαίσιο, ιδίως, αναφορικά με την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, τον σεβασμό της ιδιωτικής ζωής και την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, την απαγόρευση των διακρίσεων, την ισότητα γυναικών και ανδρών, την ελευθερία της έκφρασης, την καθολική πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία, τα δικαιώματα των εργαζομένων και την αρχή της χρηστής διοίκησης.

Οι ρυθμίσεις του Ν. 4961/2022 για τις τεχνολογίες ΤΝ δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στον ΓΚΠΔ και τον Ν. 4624/2019 για την προστασία των προσωπικών δεδομένων.

Τέλος, με τον νέο Νόμο συστήνεται, αφενός, Συντονιστική Επιτροπή για την ΤΝ με αρμοδιότητες την κατάρτιση της Εθνικής Στρατηγικής για την ΤΝ και, γενικότερα, την χάραξη πολιτικής γύρω από την ΤΝ, και, αφετέρου, Επιτροπή για την εποπτεία της στρατηγικής, που μεριμνά για την υλοποίηση, τον συντονισμό των αρμοδίων φορέων και την μέριμνα για την εφαρμογή της.

Για την επιτέλεση του έργου τους οι δύο επιτροπές τροφοδοτούνται με στοιχεία από το Παρατηρητήριο ΤΝ, που παρακολουθεί και αποτυπώνει σε εκθέσεις τις τεχνολογικές εξελίξεις και τις πολιτικές γύρω από την ΤΝ στην χώρα και σε διεθνές επίπεδο.

3. Ρυθμίσεις για την Ασφάλεια Πληροφοριών & την Προστασία Προσωπικών Δεδομένων

Με τον Ν. 4961/2022 συστήνονται περαιτέρω οι ακόλουθοι θεσμοί θωράκισης της χώρας απέναντι σε απειλές σχετιζόμενες με την ασφάλεια πληροφοριών και δικτύων:

► Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως

Εθνική Αρχή Πιστοποίησης Κυβερνοασφάλειας σύμφωνα με το άρθρο 58 του Κανονισμού (ΕΕ) 2019/881. Με υπουργικές αποφάσεις καθορίζονται η διαδικασία παρακολούθησης και οι οργανισμοί αξιολόγησης της συμμόρφωσης των προϊόντων, των υπηρεσιών και των διαδικασιών Τ.Π.Ε. προς τις απαιτήσεις ευρωπαϊκών πιστοποιητικών κυβερνοασφάλειας καθώς και οι σχετικές κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

- Στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης συστήνεται Παρατηρητήριο Ανάλυσης Υβριδικών Απειλών, το οποίο αποτελεί συμβουλευτικό όργανο της Εθνικής Αρχής Κυβερνοασφάλειας με αρμοδιότητα την ανάλυση και πρόληψη υβριδικών απειλών, στον τομέα της κυβερνοασφάλειας.
- Η Γενική Διεύθυνση Κυβερνοασφάλειας της Γενικής Γραμματείας Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης ορίζεται ως εθνικό κέντρο συντονισμού σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/887.
- Σε κάθε φορέα κεντρικής κυβέρνησης ορίζεται Υπεύθυνος Ασφάλειας Συστημάτων Πληροφορικής και Επικοινωνιών («ΥΑΣΠΕ»), με καθήκοντα εποπτείας των όρων ασφάλειας των συστημάτων δικτύου και πληροφοριών του φορέα και μέριμνας για την έκδοση σχεδίου ανάλυσης κινδύνου και πολιτικής ασφάλειας συστημάτων πληροφορικής και επικοινωνιών του Φορέα.
- Κάθε δημόσιος φορέας που διαθέτει κρίσιμη υποδομή ορίζει Συντονιστή Ασφαλείας, ο οποίος φέρει τα καθήκοντα του ΥΑΣΠΕ για την υποδομή αυτή.

Σύμφωνα με τον νέο Νόμο, οι πάροχοι δημόσιων δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών καταρτίζουν και τηρούν σχέδιο αποτίμησης κινδύνων ασφάλειας πληροφοριών, το οποίο επικαιροποιούν σε ετήσια βάση. Επίσης, σχέδιο προμηθειών σχετικά με τον εξοπλισμό που προμηθεύονται και σχετικά με τη συμμετοχή τρίτων προμηθευτών.

Τέλος, καταρτίζεται μητρώο υπευθύνων προστασίας δεδομένων των φορέων του δημοσίου τομέα καθώς και σχετική επιτροπή για την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τη συνεργασία με την ΑΠΔΠΧ.

4. Ρυθμίσεις για την Ασφάλεια της Τεχνολογίας Διαδικτύου των Πραγμάτων

Σύμφωνα με τους ορισμούς του Ν. 4961/2022, Διαδίκτυο των Πραγμάτων («ΔΤΠ») συνιστά κάθε τεχνολογία η οποία:

- (α) επιτρέπει σε συσκευές ή ομάδα διασυνδεδεμένων ή σχετιζόμενων συσκευών, μέσω της σύνδεσής τους με το διαδίκτυο, να εκτελούν αυτόματα επεξεργασία ψηφιακών δεδομένων, και
- (β) επιτρέπει τη συλλογή και ανταλλαγή ψηφιακών δεδομένων, προκειμένου να προσφέρουν ποικίλες υπηρεσίες στους χρήστες, με ή χωρίς την ανθρώπινη συμμετοχή.

Ο Ν. 4961/2022 επιβάλλει έννομες υποχρεώσεις σε κατασκευαστές, εισαγωγείς / διανομείς και φορείς εκμετάλλευσης συσκευών τεχνολογίας ΔΤΠ, που ενδεικτικά έχουν ως εξής:

- ▶ Οι κατασκευαστές συνοδεύουν τέτοιες συσκευές με δήλωση συμμόρφωσης με τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας, που προβλέπονται στον νόμο, καθώς και οδηγίες χρήσης και πληροφορίες ασφάλειας.
- ▶ Κάθε κατασκευαστής διαθέτει σε συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ διαδικασία διαχείρισης, για τις περιπτώσεις που διαπιστώνεται από τον χρήστη: α) η εμφάνιση συμβάντος, ή β) η ύπαρξη ευπάθειας που σχετίζεται με την ασφάλεια της συσκευής.
- ▶ Οι εισαγωγείς και διανομείς επαληθεύουν ότι οι συσκευές ΔΤΠ, που εισάγουν ή διανέμουν, συνοδεύονται από σχετική δήλωση συμμόρφωσης.
- ▶ Οι φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ ακολουθούν τις τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας κάθε συσκευής.
- ▶ Οι φορείς εκμετάλλευσης ΔΤΠ ορίζουν Υπεύθυνο Ασφαλείας ΔΤΠ για την παρακολούθηση των μέτρων ασφαλείας των συσκευών τεχνολογίας ΔΤΠ, που προβλέπονται στον νόμο.
- ▶ Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔΤΠ τηρεί μητρώο με τις συσκευές τεχνολογίας ΔΤΠ που χρησιμοποιεί, το οποίο επικαιροποιεί σε ετήσια βάση και, σε κάθε περίπτωση, όταν θέτει σε λειτουργία νέα συσκευή τεχνολογίας ΔΤΠ.
- ▶ Κάθε φορέας εκμετάλλευσης ΔΤΠ διενεργεί εκτίμηση αντικτύπου των σχεδιαζόμενων πράξεων επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων που σχετίζονται με τη λειτουργία της συσκευής τεχνολογίας ΔΤΠ.

Αρμόδια αρχή για την εποπτεία της τήρησης του πλαισίου ασφαλείας ΔΤΠ ορίζεται η Εθνική Αρχή Κυβερνοασφάλειας. Η Αρχή έχει την εξουσία:

- ▶ να ζητά από τον κατασκευαστή, τον εισαγωγέα ή τον διανομέα της συσκευής να προβεί σε όλες τις αναγκαίες διορθωτικές ενέργειες για να επιτύχει τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία.
- ▶ Να διατάσσει την προσωρινή απόσυρση από την αγορά συσκευών που παρουσιάζουν κινδύνους και την εκ νέου διάθεση μόνο εφόσον τέτοιοι κίνδυνοι έχουν αρθεί.

Μετά από εισήγηση της Αρχής το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης δύναται να επιβάλλει σε μη συμμορφούμενους κατασκευαστές, εισαγωγείς, διανομείς και φορείς εκμετάλλευσης κυρώσεις μέχρι 15.000 € και, σε περίπτωση υποτροπής, μέχρι 100.000 €.

Με υπουργικές αποφάσεις εξειδικεύονται οι τεχνικές

προδιαγραφές και τα μέτρα ασφαλείας των συσκευών τεχνολογίας ΔΤΠ, οι υποχρεώσεις των κατασκευαστών, εισαγωγέων και προμηθευτών τέτοιων προϊόντων καθώς και οι κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

5. Ρυθμίσεις της Χρήσης ΣμηΕΑ για την Παροχή Ταχυδρομικών Υπηρεσιών

Η παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών, για τις οποίες έχει χορηγηθεί γενική ή ειδική άδεια, στο σύνολο ή μέρος της επικράτειας, δύναται να πραγματοποιείται με χρήση Συστημάτων μη Επανδρωμένων Αεροσκαφών («ΣμηΕΑ»), κατόπιν έγκρισης με απόφαση της Εθνικής Επιτροπής Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων («ΕΕΤΤ»).

Η χρήση συχνοτήτων από ΣμηΕΑ κατά την παροχή των σχετικών υπηρεσιών διέπεται από τον κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμό (ΕΕ) 2019/945 και τον Εκτελεστικό Κανονισμό (ΕΕ) 2021/664.

Τα ειδικότερα τεχνικά χαρακτηριστικά και οι τεχνικές προδιαγραφές ασφαλείας των ΣμηΕΑ που χρησιμοποιούνται για την παροχή ταχυδρομικών υπηρεσιών καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν εισήγησης της Ε.Ε.Τ.Τ., και της Αρχής Πολιτικής Αεροπορίας.

6. Ρυθμίσεις για τις Εφαρμογές Τεχνολογίας Κατανεμημένου Καθολικού («ΤΚΚ»)

Στον Ν. 4961/2022 ορίζεται ως «κατανεμημένο καθολικό» το αποθετήριο πληροφοριών που τηρεί αρχεία συναλλαγών και το οποίο διαμοιράζεται και συγχρονίζεται μεταξύ ενός συνόλου κόμβων δικτύου Τ.Κ.Κ. με τη χρήση μηχανισμού συναίνεσης.

Περαιτέρω, η Αλυσίδα συστοιχιών (blockchain) ορίζεται ως είδος τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού που καταγράφει δεδομένα σε συστοιχίες (blocks), οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους με χρονολογική σειρά και σχηματίζουν μια αλυσίδα (chain) συναινετικής, αποκεντρωμένης και μαθηματικά επαληθεύσιμης φύσης, η οποία βασίζεται κυρίως στην επιστήμη της κρυπτογραφίας.

Τέλος, ως έξυπνο συμβόλαιο («smart contract») ορίζεται το σύνολο κωδικοποιημένων λειτουργιών υπολογιστή, το οποίο οριστικοποιείται και εκτελείται μέσω τεχνολογίας κατανεμημένου καθολικού σε αυτοματοποιημένη ηλεκτρονική μορφή μέσω οδηγιών για την εκτέλεση ενεργειών, παραλείψεων ή ανοχών, οι οποίες βασίζονται στην ύπαρξη ή μη συγκεκριμένων προϋποθέσεων, σύμφωνα με όρους που καταγράφονται απευθείας σε ηλεκτρονικό κώδικα, προγραμματισμένες εντολές ή προγραμματισμένη γλώσσα.

Για τις ΤΚΚ ο νέος Νόμος προβλέπει τις ακόλουθες ρυθμίσεις:

- ▶ Εγγραφές δεδομένων ή συναλλαγές δύνανται να πραγματοποιούνται μέσω αλυσίδας συστοιχιών ή άλλης Τ.Κ.Κ., καθιστώντας έγκυρες τις δηλώσεις βούλησης που ασκούνται με τέτοιον τύπο.
- ▶ Τα έξυπνα συμβόλαια δεσμεύουν τα συμβαλλόμενα μέρη από την ολοκλήρωση της προσχώρησής τους σε αυτό με βάση τις γενικές διατάξεις περί συμβάσεων του Αστικού Κώδικα.
- ▶ Τ.Κ.Κ. και έξυπνα συμβόλαια έχουν την αποδεικτική ισχύ του ιδιωτικού εγγράφου ενώπιον δικαστηρίων.

6. Ρυθμίσεις για την Τρισδιάστατη Εκτύπωση

Στα άρθρα 53-57 του Ν. 4961/2022 προβλέπεται το πλαίσιο για τη ρύθμιση της τρισδιάστατης εκτύπωσης.

Ως «τρειςδιάστατη εκτύπωση (3D Printing)» ορίζεται στον νόμο η διαδικασία της ένωσης υλικών τρισδιάστατης εκτύπωσης μέσω της τεχνικής της προσθετικής επάλληλης διαστρωμάτωσης αυτών με τη χρήση νέων τεχνολογιών, ιδίως τρισδιάστατων εκτυπωτών, και με σκοπό την εκτύπωση φυσικού αντικείμενου με βάση ψηφιακό μοντέλο.

Με τον νέο Νόμο επέρχονται οι εξής τροποποιήσεις του Ν. 2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας αναφορικά με έργα λόγω σχετικά με την τρισδιάστατη εκτύπωση:

- ▶ Κάθε ψηφιακό αρχείο σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή (Computer Aided Design File - C.A.D. File) χαρακτηρίζεται ρητώς ως προστατευόμενο έργο λόγου, εφόσον περιλαμβάνει πηγαίο κώδικα.
- ▶ Οι τρισδιάστατοι εκτυπωτές υπόκεινται ρητώς σε εύλογη αμοιβή 4% της αξίας τους υπέρ των δημιουργών και των δικαιούχων συγγενικών δικαιωμάτων.

Περαιτέρω, ο νέος Νόμος απαγορεύει τη χρήση, το διαμοιρασμό και τη φιλοξενία σε επιγραμμικές πλατφόρμες ψηφιακών μοντέλων ή ψηφιακών αρχείων σχεδιασμού με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή ή ψηφιακών αρχείων τυπικής γλώσσας τριγώνου ή βάσεων δεδομένων σχεδιασμού ψηφιακών μοντέλων, χωρίς την προηγούμενη άδεια του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Κατ' εξαίρεση, τέτοιες πράξεις επιτρέπονται και χωρίς την άδεια του δημιουργού εφόσον διενεργούνται αποκλειστικά για: α) ιδιωτική, δικαστική ή διοικητική χρήση, β) χρήση προς όφελος ατόμων με αναπηρία, γ) χρήση για προσωρινές ή

παρεπόμενες φάσεις μιας τεχνολογικής μεθόδου που δεν έχουν αυτοτελώς οικονομική σημασία, δ) την εκπλήρωση εκπαιδευτικών ή ερευνητικών σκοπών, ε) ειδησεογραφικούς σκοπούς ή στ) τη χρήση εικόνων ή αντικειμένων σε δημόσιους χώρους ή εκθέσεων σε μουσεία ή σε καταλόγους έργων, εφόσον, στις ανωτέρω περιπτώσεις, δεν θίγεται η κανονική εκμετάλλευση του έργου ή άλλου προστατευόμενου αντικείμενου και δεν πλήττονται αδικαιολόγητα τα έννομα συμφέροντα του δημιουργού ή του νόμιμου δικαιούχου.

Ο Νόμος προβλέπει και ευθύνη προς αποζημίωση των παρόχων επιγραμμικών πλατφορμών, μέσω των οποίων χρησιμοποιούνται, διαμοιράζονται ή φιλοξενούνται ψηφιακά μοντέλα ή ψηφιακά αρχεία χωρίς πηγαίο κώδικα που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης, εφόσον, αφού λάβουν γνώση για την προσβολή δικαιώματος του νόμιμου δικαιούχου, δεν λαμβάνουν κάθε αναγκαίο μέτρο για την άρση της προσβολής.

Τέλος, με τον νέο Νόμο καθιερώνεται ευθύνη του δημιουργού ή νόμιμου δικαιούχου ή πωλητή, κατά περίπτωση, έναντι των καταναλωτών για ελαττωματικά ψηφιακά μοντέλα ή αρχεία που σχετίζονται με τη διαδικασία της τρισδιάστατης εκτύπωσης ή τρισδιάστατα εκτυπωμένα αντικείμενα ή τρισδιάστατους εκτυπωτές ή σαρωτές.

7. Επίλογος

Ο Ν. 4961/2022 θέτει σε ισχύ ένα συνεκτικό εθνικό νομικό πλαίσιο για την αξιοποίηση των αναδυόμενων τεχνολογιών από φορείς του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα. Αναμένεται έτσι να συνδράμει στην ενίσχυση του ψηφιακού μετασχηματισμού του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα της χώρας.

Ο νέος Νόμος τέθηκε σε ισχύ από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ήτοι από 27.07.2022, εκτός από τις ρυθμίσεις για την τεχνητή νοημοσύνη, που τίθενται σε ισχύ την 1.1.2023, και τις ρυθμίσεις για το διαδίκτυο των πραγμάτων, που τίθενται σε ισχύ την 1.3.2023.

Ο Νόμος είναι διαθέσιμος [εδώ](#).

Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες, Δικηγορική Εταιρεία

Η Δικηγορική Εταιρεία Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες είναι μέλος του δικτύου EY Law με παρουσία σε 90 χώρες παγκοσμίως και αποτελείται από δυναμικό 3.500+ συνεργατών.

Πιο συγκεκριμένα, είμαστε μία ανεξάρτητη δικηγορική εταιρεία η οποία αποτελείται από 39 δικηγόρους. Η Εταιρεία μας παρέχει νομικές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας σε ένα ευρύ πλαίσιο εμπορικών και χρηματοοικονομικών συναλλαγών.

Ιδιαίτερα στη γεωγραφική μας περιφέρεια, έχουμε διαρκή συνεργασία με τις αντίστοιχες δικηγορικές εταιρείες συνεργαζόμενες με την EY, προκειμένου να προσφέρουμε με επαγγελματισμό και συνέπεια υπηρεσίες στους πελάτες μας με διασυνورياκές συναλλαγές.

Η εμπειρία μας, μας επιτρέπει να αντιλαμβανόμαστε καλύτερα τις ανάγκες των πελατών μας και να τους προσφέρουμε ολοκληρωμένες λύσεις που λαμβάνουν υπόψιν τους τομείς της λογιστικής, της φορολογίας και των χρηματοοικονομικών συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Η πρακτική που υιοθετείται από τη Δικηγορική Εταιρεία Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες είναι η έμφαση στην εξεύρεση λύσεων. Συνεργαζόμαστε στενά με τους πελάτες μας προκειμένου να υιοθετήσουμε καινοτόμους και πρακτικούς τρόπους αντιμετώπισης των θεμάτων που τους απασχολούν. Βασική προτεραιότητά μας είναι να βοηθήσουμε τους πελάτες μας να επιτύχουν τους επαγγελματικούς τους στόχους. Η πείρα, η αφοσίωση και ο ενθουσιασμός που μας διακρίνει έχουν σαν αποτέλεσμα τη δημιουργία ενός ισχυρού πελατολογίου στο οποίο περιλαμβάνονται εγχώριες και διεθνείς εισηγμένες εταιρείες, εταιρείες Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα και χρηματοπιστωτικά ιδρύματα.

Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με θέματα δικαίου και τεχνολογίας, μπορείτε να επικοινωνείτε με τους:

Ειρηνικό Πλατή

Partner

eirinikos.platis@gr.ey.com

Αντώνιο Μπρούμα

Senior Manager

antonios.broumas@gr.ey.com

στη δικηγορική εταιρεία

Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες

Τηλ.: +30 210 2886 512

Email: platisanastassiadis@gr.ey.com

© 2022

All rights reserved

ey.com

Η Δικηγορική Εταιρεία Πλατής - Αναστασιάδης και Συνεργάτες συνεργάζεται με την EY.

Εταίροι: Ε. Πλατής και Α. Αναστασιάδης

Ο αριθμός μητρώου της Δικηγορικής Εταιρείας είναι 80240.

Συγκεντρωτικός κατάλογος με όλους τους συνεργάτες μας αποστέλλεται κατόπιν σχετικού αιτήματος.

Η παρούσα έκδοση περιέχει πληροφορίες σε περιληπτική μορφή και κατά συνέπεια προορίζεται μόνο για γενική πληροφόρηση και καθοδήγηση. Δεν προορίζεται να χρησιμοποιηθεί ως υποκατάστατο μιας λεπτομερούς έρευνας ή της άσκησης επαγγελματικής κρίσης. Ούτε η EYGM Limited, αλλά ούτε κάποιο άλλο μέλος του παγκόσμιου οργανισμού της EY αναλαμβάνει την ευθύνη για οποιαδήποτε τυχόν ζημία σε οποιοδήποτε πρόσωπο ενεργεί ή απέχει από κάποια ενέργεια, ως αποτέλεσμα χρήσης οποιοσδήποτε υλικού αυτής της έκδοσης. Για οποιοδήποτε συγκεκριμένο θέμα, θα πρέπει να απευθύνεστε στον κατάλληλο σύμβουλο.